

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóirodái:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felolós szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Pályaválasztás előtt.

A négy bajai középiskolában befejeződtek az érettségi, illetve képesítő vizsgálatok. A reálgimnáziumi maturokhoz dr. Kaufmann György, a szegedi kir. tankerületi főigazgató, mint érettségi vizsgabiztos intézett meleg szavakat.

Evvel kapcsolatban szükségét éreztük, hogy mi is pár bucsuszt mondjunk azoknak, akik elhagyták a középiskolák padjait s beléptek a nagyok, a felnőttek arénájába.

Kapuzárás-előtt állanak az iskolák: a vizsgálatok minden bajai iskolában befejeződtek. Ezeknek a vizsgálatoknak az a hivatásuk, hogy számot adjanak a közoktatás egyesítendő eredményéről. Egy hét múlva az iskolai értesítők szép számsorokban csoportosítva adnak majd számot róla, hogy a növendékek milyen osztályzatot érdemltek a különböző tárgyakból és tíz hónap alatt a fogékonyságnak és szorgalomnak mekkora mértékét tanusították az iskola oktatásával szemben. A tanári testület a záradékba bevezeti a minősítés fokozatát: „Felsőbb osztályba feljebb”, avagy azt, hogy szeptemberi javító vizsgálatra, vagy az egész esztendő megisméltésére utasított.

Formailag az iskola szempontjából ezzel a júniusi osztályozással el van intézve a dolog. A szülőnek sem okoz az oktatás költségeinek előteremtésén kívül a gyermek sorsa addig nagyobb gondot és fejtörést, amíg csupán a következő osztályba való beiratás problémája áll előtte. A nagy kérdés akkor kezd meredezni gyermek és szülő elé, mikor valamelyik iskolatípusnak, vagy valamelyik felsőoktatási intézetnek elvégzése után elérkezett a sorsdöntő elhatározás időpontja, hogy mi legyen a gyermekből és hol, melyik irányban keresse jövőd megélhetésének és boldogulásának útjait. Leszámítva a kivételes helyzetben levő nagyon keveseket, akiknek anyagi függetlenség van a hátuk mögött, vagy akik jó összeköttetésekre támaszkodva biztosak az elhelyezkedésükben, az iskolát végzetek nagy többségénél ez a kérdések kérdése, amely az iskolai keretből kiemelkedve, az egész magyar közéletnek is hovatovább egyik legnehezebb problémájává nővi ki magát.

Azt mondják, legsúlyosabb ez a kérdés az egyetemet végzett fiataloknál. Ha az úgynevezett lateiner pályák bármely képviselőjéhez fordulunk tanácsért, bizonyára azt a feleletet fogja adni az egyetemet végzett és az életbe lépni készülő fiatal embernek, hogy menjen bármely pályára, csak az övére ne. Nem tudunk orvost, vagy ügyvédet elképzelni, aki saját mesterségének szellemi tultermelését akarná szaporítani. De bírót és tanárt se nagyon tudunk, aki a mai kinevezési és előléptetési viszonyok mellett nyugodt lélekkel menné a maga mesterségét ajánlani. A mérnökök és építésszek is azt mondják, hogy az építkezések és mindennemű technikai munkák mai teljes

pangása mellett az ő pályájuk is csak a reménytelenség kitérésait rejti magában. Úgy teszik, mintha meg lehetne állapítani a tudománnyal kapcsolatban lévő összes pályák teljes csődjét és kilátástalanságát a jövő szempontjából. És ha már idáig eljutottunk, akkor nézzünk szembe azok bölcsességének, akik azzal a közkeletű, gyakran hangzatosított, de ritkán megfontolt mondással vélik a kérdést elintézhetőnek, hogy a fiatalság menjen gyakorlati pályákra.

Helyes, menjen a fiatalság gyakorlati pályákra. De melyik legyen a megválasztandó gyakorlati pálya? A gyári vállalatok racionálisnak, ami azt jelenti, hogy kevesebb emberre van szükségük. A kisipar helyzetét ismerjük. Az építkezés pang, a többi iparoknak nincs munkájuk. A kisiparosság körében egy újfajta numerus clausus iránti törekvések észlelhetők, ami abban a kivánalomban jelentkezik, hogy limitálják az egyes iparokban felvehető inasok számát. Nem egyéb ez, mint harc a meglévő kis darab kenyér biztosításáért, egyúttal pedig fokmérője az állapotok vigasztalanságának. A kereskedelemben fogyasztói válság, fizetelenség és a keresési lehetőségek összezugorodása. Vajmi kevés kilátás új egzisztenciák biztató elhelyezkedésére. Maradnának a kereskedelmi iskolákat végzettek számára a pénzintézetek. Mindenkit azonban a pénzintézetek sem tudnak felszívni és különben is ott ugyanolyan összeolvadási és létszámpasztiási törekvések tapasztalhatók, mint a gyáriparban.

A szülő, aki aggódik gyermekének sorsa felett, látja mindezeket és felveti a kérdést, hogy mitévő legyen, ha a lateiner pályák és gyakorlati pályák egyaránt bezárulnak a jövőd polgára előtt? Azt látja, hogy a jövő nemzedék sorsa tisztán a találmokra és véletlenre van bízva. Keresi a reménysugarat, de sehohsem találja.

Hígyje el mindenki, nem az a baj, hogy tuisokan akarnak részesedni közép-fokú és magasabb iskolai oktatásban. Ha valakinek a háta mögött van egy iparvállalat, vagy jól menő üzlet, amelyet örökölni fog az apjától, annak csak hasznára válik, ha a gyakorlati életbe való kilépés előtt megszerzi az általános elméleti képzettséget, amit az iskola nyújtani tud neki. Nem is az emberfőlétségekben van a hiba, mert hiszen jó konjunktúra idején az elhelyezkedés nem probléma. Az új nemzedéknek, amely bennünket fog felváltani, a szerencsétlensége az, hogy egy olyan korszakba született bele, amelyben megbillent a gazdasági élet egyensúlya és felfordultak a közgazdasági élet állandónak hit törvényei. Résztvetel tekintünk erre az új nemzedékre, amely most lép ki az iskolák kapuin és nem a magunk, hanem az ő érdekében kívánjuk, hogy a viszonyok minél előbb változzanak meg és a komor kép helyett fény derüljön az útjukra.

A titokzatos gourmand-betörő, aki előkeresi a betörés színhelyén a likőrös-készletet és a jól végzett munka örömeire elpityizálgat.

A Független Magyarország tegnapi számában beszámoltunk már arról, hogy szombaton éjjel újabb két betörést követtek el. A rendőrség nagy eréllyel nyomoz ezen két betörés ügyében, de minden eredmény nélkül, mert eddig semmi pozitív adat nem merült fel. A rendőrség büntügyi osztálya talált ugyan ujjlenyomatokat, de eddig még nem került elő olyan biztos adat, amelyen el lehetett volna indulni. A rendőrség így kénytelen óriási munkával minden felbukkanó nyomot, adatot, vagy lehetőséget végignyomozni. Hátha valamelyik nyomozás nyomra vezet.

Mi alább néhány érdekes megfigyelésre hívjuk fel a rendőrség figyelmét, amiből az látszik, hogy ugyanaz a betörő követte el az utóbbi időben előfordult három betörést. Ezt mutatja az a körültekintő óvatosság is, hogy a betörő csakis olyan házakat választott

ki, amelyekről tudta, hogy üresen, lakatlanul állanak.

A betörő nagy gourmand lehet, mert Pap Illésnél nemcsak az ékszereket vitte el, hanem nekiült pityizálni is. A szekrényből kivette az itallal telt üvegeket és nem törkölypálinkát ivott, hanem olasz bort: Cinsanot (Wermuth) és chartreuse-likőrt.

Érdekes, hogy Doge Béla vádmőrszázados lakásán ugyancsak előkereste a likőrös készletet és a jól végzett munka örömeire ugyancsak elkedélyeskedett a vidám, inyenc betörő.

Itt említjük meg, hogy Pap Illés nemrégiben egy budapesti magán-detektív hozatott le Budapestről: Matkovic József nyug. detektívfelügyelőt, aki öt napig nyomozott itt Baján, de bizony ugyancsak — eredménytelenül. Ezután a fővárosi privát nyomozó felutazott Budapestre.

Bácsborsód kitérőnél kisiklott két teherkocsi.

Tegnap este a bajai közönség idegesen várta a fővárosi lapokat, amelyek azonban még este kilenc órákor sem érkeztek meg. A városban mármár az a hír terjedt el, hogy valami nagy vasuti szerencsétlenség történt a mende-mondák szerint Bácsbokodon. Persze ez a kőszá hír nem bizonyult valósnak. Mindössze annyit történt, hogy a Bajáról Bácsalmás felé délután induló 2165 számú tehervonatnak két kocsija a bácsborsódi kitérőnél eddig még ki nem derített okból kisiklott.

Az egyik kocsi felborult, a másik pedig csak kiugrott. A tehervonat pedig tovább folytatta útját: a vasutiszemélyzete azonnal a felborult teherkocsi felállításához és a megrongálódott sinek helyreállításához látott. Ez azonban sok munkát vett igénybe s emiatt késett a fővárosi lapokat hozó és Bajára este 7 óra 02 perckor betutó budapesti személyvonat is. A kisiklásnál semmi szerencsétlenség nem történt. A vizsgálat fogja megállapítani, mi okozta a kisiklást.

Ujabb csalódás érte a bajai építőipart. Az idén teljesen elmarad az árvédelmi-folyamőr laktanya erre az évre tervezett folytatólagos építkezése.

A Független Magyarország pár héttel ezelőtt jelentette már, hogy még március 15-én, majd utána az elsőnek megsemmisítésével május 15-én tartották meg a nyilvános versenytárgyalást a bajai árvédelmi-folyamőr laktanya további munkálataira. Az eredeti terv szerint ugyanis a bajai árvédelmi laktanyát két és fél millió pengő költséghatárnyattal tervezték felépíteni még pedig úgy, hogy ezt a hatalmas összeget három állami költségvetésbe akarták beszorítani.

A munkálatok első része már elkészült a múlt évben mintegy 540.000 pengő költségvetés keretében ugyanakkor felépült az aerarsz tisztulak is mintegy 140.000 pengős költséggel.

A munkálatok második részét az idén kellett volna elvégezni. Erre a célra 150.000 pengőt állítottak be a költségvetésbe persze attól feltételezetten, ha jut rá pénz. Sajnos nem jut rá már az idén pénz. Hiába tartották

meg a munkálatok ezen második részére a versenytárgyalást, mert a munkát már nem fogják kiadni az idén, aminthogy az egyes munkákra beérkezett tizenkilenc ajánlattévő közül a legolcsóbbaknak sem adták ki a munkát, hogy legalább ők hagyják békén a beügyminisztériumot és ne zaklassák.

Hogy mennyire nem lesz már az idén semmi az árvédelmi folyamőr kasszárnya építéséből, mutatja az, hogy a szegedi katonai építésvezetőségtől a bajai árvédelmi laktanya építkezések vezetésére kirendelt műszaki expozitúrát is visszarendelték Szegedre s az június elején végleg el is költözött Bajáról.

Ugyanakkor pedig a régi vállalkozó: Erdélyi András megkezdte a saját tulajdonát képező építési anyagok kiárusítását. Nem akart semmit hazaszállítani Szegedre a drága vasuti fuvarmiatt: inkább itt elad mindent.

A bajai építő ipart, amely azt hitte,

Cséplőgépekhez mentőszekrény felszerelések, vatta, pólya, sebolaj, géz, karsin, vaselin, lábsin, szövött gummipólya, stb. legolcsóbb beszerzési forrása a Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

hogy egy kis huzavona után azért mégis lesz Baján kaszárnyaépítés, — ezzel újabb csalódás érte, mert most már bizonyos, hogy az állami pótköltségvetésben sem fog szerepelni az idén a bajai árvédelmi és folyamőr lak-tanya.

Holnap kerülnek forgalomba az 5 és 2 pengős új ezüstérmék.

A régi ötpengős bankjegyeket bevonják a forgalomból. A két legnagyobb címletű koronabankjegy kivételével minden más koronabankjegy június 30-án értéktelenné válik.

Az 1929 évi XXVI. törvények értelmében kivert 5 és két pengős ezüst érméket a Magyar Nemzeti Bank budapesti főintézete és vidéki fiókintézetei úján június 25-től, szerdától kezdve hozza forgalomba. Az ezeknek az érméknek forgalomba hozataláról szóló hirdetményt a hivatalos lap e hónap 22-én közölte.

Az 5 pengős ezüstérmék egyik oldalán angyalok tartják a magyar címet, amelyen glóriával övezetten a magyar szent korona nyugszik. E lap felirata Magyar Királyság, értékjelzés és a magyar királyi állami pénzverő jelzése: BP. Az érmék másik oldalán a kormányzóknak Berán Lajos művész által készített mellképe látható, felirata pedig: »Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóságának 10. évfordulójára 1930.« Az 5 pengős érmék átmérője 36 milliméter, súlyuk 25 gramm.

A 2 pengős ezüstérmék egyik oldalán ugyancsak a magyar címer látható, amely fölül angyalok tartják a magyar szent koronát. E lap felirata hasonlóképpen Magyar Királyság, továbbá az értékjelzés és az állami pénzverő BP. jelzése. A két pengősök másik oldalán

A májusi 45% zsirtartalmu

Hortobágyi juhturo

viszonteladói ára

20 %-kal olcsóbobodott

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Budapest, 4. postafiók 20.

Telefon 26. **Schön és Bajai** Haynald-u. 13.

képviseletei:

Pécsi bányatermékek:

5 kg-os brikettek

cséplésre, TOJÁS és DUNABRIKettek központi fűtés és háztűzelésre (takaréktűzhelyekhez ingyen rostély), KOVACSSZÉN, MOSOTT BORSÓ, DARA és APRÓSZÉNEK üzemi célokra.

Bécsi

gázgyári diókoksz

az elismert legjobb tüzelőanyag leszállított áron.

Beliscei Guttmann-féle

Retorta búkkfaszén

kartellen kívül.

Poroszszen. — Tűzifa vagonételekben.

Magyarország védőasszonya fején a magyar szent koronával, karján a kisdéd Jézussal látható. E lap felirata Magyarország védőasszonya. A 2 pengős érmék átmérője 27 milliméter és súlyuk 10 gramm.

A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban lévő 1928. augusztus 1-i kelettel ellátott 5 pengős címletű bankjegyeket 1930. június 25-étől kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevonásra kitűzött időtartam a magyar királyi kormány hozzájárulásával 1930. december 31-ig terjed, amely időpontig a behívott bankjegyeket úgy, mint eddig, fizetési képpel el kell fogadni. Ennél fogva a Magyar Nemzeti Bank főintézete és fiókintézetei a behívott bankjegyeket ugyancsak 1930. december 31-ig fizetési képpel, vagy kicserélés végett elfogadják. A jelzett időpont után az

említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei már csak kicserélés végett fogadják el. 1930. december 31-ével a Magyar Nemzeti Bank bevonási kötelezettsége a fent említett bankjegyekre vonatkozólag a bank alapszabályainak 94. cikke megszűnik.

A Magyar Nemzeti Bank bajai fiókintézete közli, hogy az összes koronáértékű államjegyek — kivéve az ötszázézer koronást és az 1.000.000 koronást — ez év június 30-án teljesen értéktelenné válnak.

Itt említjük meg azt is, hogy a Magyar Nemzeti Bank főintézete már napokkal előbb nagyobb mennyiségű 5 és 2 pengőt küldött le Bajára itteni fiókintézetének, amely azokat holnap kezdte forgalomba hozni.

A szociáldemokraták népgyűlést tartottak Baján a titkos választó jogért.

Vasárnap délelőtt titkos választójogi népgyűlést tartottak Baján a szociáldemokraták a vármegyeháza előtti Bácska-téren, mert a rendőrhatalóság erre a térére engedélyezte a népgyűlést. A gyűlésen mintegy 5-600 főnyi tömeg vett részt, de ebből legalább 150-200 főnyi résztvevő azok sorából került ki, akik semmi szín alatt sem tartoznak a szociáldemokraták táborába s akiket csak a kíváncsiság hozott el a népgyűlésre.

A gyűlés vezérszónoka Szedes Ferenc központi kiküldött volt, aki a szokásos szociálista mentalitással helytelenítette a kormány politikáját. A szociálisták nem akarják tudomásul venni, hogy a kormány nem osztály-kormány s nem azért van, hogy egy társadalmi osztály érdekében folytasson gazdasági politikát, hanem a kormány az ország jólétén s minden társadalmi osztály boldogulásán munkálkodik. A szokásos frázisok és szociálista-ideológia feltalálása után gyakorlati irányú határozati javaslatot terjesztettek elő s fogadták el, amely arra vonatkozott, hogy a nagy munkanélküliség enyhítésére megsérgetik a városi hatóságnál a közmunkák megindítását.

A gyűlés lefolyása a következő volt: Babics József bajai törvényhatósági bizottsági tag nyitotta meg a népgyűlést. Elnézést kért, hogy Esztergályos János országgyűlési képviselő betegsége miatt nem jelenhetett meg. Felhívta a jelenlevőket, hogy fogadják el az előterjesztendő határozati javaslatot.

— Egy évtizede, hogy züllünk lefelé. Ezen változtatni kell: ennek megvitására jöttünk ma össze. Mutassuk meg, hogy a nagy tömeg is tud felegyelmzett lenni, — mondta.

Ezután Szedes Ferenc volt országgyűlési képviselő, fővárosi bizottsági tag állott szólásra. Apponyi grófnak a nemzetgyűlésen elmondott beszédére utalt, utána gróf Hunyady Ferenc orsz. gyűl. képviselőnek azt a beszédét citálta, amelyben »paraszt-lázadásról« szólt. Dr. Váry Albert volt koronagyűlés, orsz. gyűlési képviselő Pestvármegye közgyűlésén a nép szegénységét ecsetelte. Figyelmeztetett arra, hogy ez nem mehet így, mert a bolsevizmus veszélye fenyegeti az országot.

Azért idézte ezeket a polgári szóno-

kokat, hogy senki se vádolhassa a szociáldemokratákat demagógiával. Ezek tények, hiszen a polgári képviselők állapították meg Közigazgatási eszközökkel nem lehet ezen a bajon segíteni. A társadalmi és gazdasági be rendezkedést kell megváltoztatni. A jövendelmek igazságosabb elosztását követeli.

A demokratikus haladásnak csak egy remediuma van: az általános titkos választójog. A magyar alkotmánynak egyetlen szilárd pillére lehetne az ilyen választójog. A háború előtti 20 millió lakosból csak 800.000 választó volt. Állást foglalt a nyílt szavazás ellen.

A forgalmi adóval a társadalmi rétegeket teszik tönkre.

Mayer földművelésügyi miniszter meg 1923-ban ígérte a mezőgazdasági munkások biztosítását, de máig sem történt meg. Nagy baj az, hogy a munkás tömeggel nem törődnek eleget. Szólt a gyűlékezési és sajtószabadságról is. Ugy látja, hogy csődöt mondtak az összes gazdasági természetű ígéretek. »A munkásnak nemcsak önmagát, hanem sok tagu családját is el kell tartania.

A kisiparos, kereskedő, gazda nem bírja a közterheket. A hivatalnok osztály nagy rétegei is nélkülöznek: egyeseiket bár jól fizetnek, de a nagy többségnek nem jut kulturális szükségletei kielégítésére. Igényeiket teljesen lefokozták. Részletesen foglalkozott a tisztviselők helyzetével.

Ez a politika a szociálista mentalitás szerint a magyarság jövőjét ássa alá.

Szónok szerint a nyomor nem világlájlenség és annak nem is Trianon az oka. Mi, szociálisták sem ismerjük el a megcsontítást, mert ha valakinek fáj, elsősorban nekünk fáj. De vessenek magukra a nyomorért azok, akik a háborút előidézték.

Feladjuk a jelszót: hogy nyomorúság mindenütt van és hogy az világlájlenség. Angliában többet fizetnek a munkanélkülieknek, mint amennyit nálunk a munkás keres.

Külpolitikai kérdésekkel iparkodnak a tisztánlátást elhomályosítani. Hozzá kell igazodni a nyugat demokráciájához. A hágai egyezmény realizálja külpolitikánkat.

Kívánja a javaknak igazságosabb elosztását: ennek egyetlen feltétele az általános titkos választójog. Csak a demokrácia révén érhetjük el, hogy komolyan szóba álljanak velünk s Trianonnak reparációját keresztül vihessük.

A bolsevizmust nem kívánjuk. Alkotmányos uton kívánjuk jogainkat biztosítani.

Nem hazafiatlan a munkás, de egyszer már vessenek véget a bolsevizmussal való örökös vádaskodásnak. Nem nemzetközies a magyar munkások.

A miniszterek is érintkeznek internationalista irányban a többi államokkal, miként az egész világ is így érintkezik. Kossuthot a forradalom után minden jelzővel illeték, ma pedig szobrot állítanak neki. A magyar dolgozó nép egyetlenének a javára törek-szenek.

Fogjanak össze az általános titkos választójog érdekében.

Utána Babics József terjesztette elő a határozati javaslatot, mely szerint a népgyűlés utasítja a bajai munkás törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy sürressék meg a városnál a közmunkák megindítását. A hatóság szerezze meg a kormánytól azt az összeget, amit erre a célra szánt s mielőbb kezdjék el a reálgimnáziumnak és a többi iskolának az építését.

Babics József ezután a népgyűlést negyed egy óra tájt bezárta s utána a tömeg a legnagyobb rendben eloszlott.

Ritka alkalom!

Mi kaptuk meg a P. Hollwarth „Nephtyn” Stocking Manufactur Ltd. angol cég

lábizzadást megszüntető

bámult és biztos hatású „Nephtyn” harisnyáinak Magyarországra, Jugoszláviára és Romániára terjedő kizárólagos vezérképviseletét és lerakatát. Gyárunk megbízásából, éves szerződéssel azonnal

alkalmazunk

Magyarország különböző vidékein olyan dolgozni akaró, feltétlen megbízható, becsületes urakat és hölgyeket, kiket e rendkívül keresett csodás hatású tömegcikk elárúsításával és terjesztésével megbízhatunk. Kívánatra egyes kerületeket adunk. Szükség esetén bizományi raktár átadásától sem zárkózunk el. Eladási lehetőség rendkívül könnyű, mert maguk a vevők ajánlják, egyik a másiknak. Szenzációs újdonság! Biztos és elmaradhatlan eredmény.

Megállapodást létesítünk a felvett személyekkel akár fix fizetéses alapon és némi jutalék, vagy ha kívánja tisztán magas jutalék mellett. Kerületi képviselőknek utazási általánlyt biztosítunk. Becsületes és tisztességes megélhetést nyújtunk és azt írásbelileg garantáljuk, de ugyanilyen működést követelünk. Ténykedés azonnal megkezdendő. Mindenkit feljogosítunk, hogy mielőtt működését megkezdí, személyesen győződjék meg e lábizzadás elleni szenzációs újdonság bámulatos hatásáról. A legidősebb, a legerősebbmértvű izzadás a legrovidebb időn belül teljesen megszűnik. Minden pár külön skatulyában használati utasítással, eredeti lepombált csomagolásban kapható. Az alkalmazott egyéneket pénzkezeléssel is meg kell bízunk s így anyagilag megbízható személyek, vagy jó referenciákkal rendelkezők előnyben részesülnek. Lábizzadásban szenvedőknek 5 — pengő előzetes beküldése ellenében azonnal innen szállíthatunk egy pár eredeti „Nephtyn” zoknit, vagy női harisnyát a kívánt nagyságban, míg a képviselőink ott megkezdik működésüket.

Azok, akik képviseletünket vállalni kívánják, jelentéské be ezen szándékukat s jelöljék meg határozottan azon községek neveit, amelyekben dolgozni kívánnak. Egy járásnál nagyobb kerületet nem adhatunk. Azoknak, akik képviselőink kívánnak lenni, 5 — pengő beküldése ellenében azonnal megküldünk egy mintapárt, mert e nélkül dolgozni nem lehet, meghatalmazást és az alkalmaztatásra vonatkozó írásbeli megállapodást a szükséges üzleti utasításokkal együtt. Elkészve jelentkezők ajánlatait csak akkor vehetjük figyelembe, ha azon a vidéken még nem létesítettünk volna mással megállapodást. A pénzeslevélben beküldött összegért teljes anyagi felelősséget vállalunk, a mintapárt ajánlott csomagocskában vámentesen és azonnal szállítjuk az iratokkal együtt.

„COMMERCIA” Árubehozatali Kereskedelmi Vállalat OSIJEK I., Vijecsnyiki trg

Őn a Jboletta!

Azonnal szerezz be örleményszükségletét

Révész Emil

hengermalma lisztüzletében.
Erzsébet királyné-ut 54. sz.

HIREK.

— **Spanyolország köztársaság lesz.** A Madridból érkező legújabb hírek szerint a köztársasági mozgalomnak óriási sikere van. Minden valószínűség szerint Spanyolország rövidesen köztársaság lesz. Elnökké az eddigi jelek szerint Alfonz spanyol királyt fogják megválasztani.

— **Helyettesítés.** A szabadságra távozott dr. Binder Péter adóügyi tanácsnokot távollétében az adóügyeknél Graef József főszámvevő-helyettes, a pénzügyeknél pedig dr. Wágner Nándor helyettes II-od aljegyző helyettesítik.

— **Helyreigazítás.** „Milyen iskolába irassuk gyermekeinket” című tegnapi közleményünkbe szedési hiba csuszott be. A Női Felső Kereskedelmi Iskola tandíja nem 10 pengő, hanem 110 pengő.

— **Megérkezett a Czaja-cirkusz.** A hatalmas méretű cirkusz ma délelőtt különvonattal érkezett meg Bajára. A cirkusz menzéria nagy feltűnést keltett az utvonalon, amerre a vasúti állomástól a vásártérig elhaladtak a kerecbe zárt különböző vadállatok, valamint a szabadon vezetett tevék, elefántok, ponylovok stb. Nagy közönség sereglett össze, hogy az állatsereget megbámulja.

— **Doktorrá avatás.** bajsai Vojnits Lászlót, okl. mezőgazdát és közdadzászt, Pest vm. th. szolgabíráját, a budapesti közgazdasági egyetemf. é. június 24-én, ma avatták közgazdasági doktorrá.

— **Olcso volt a cseresnye a mai kispiacon.** A mai piac alkalmával ismét a cseresnye dominált a Flórián-utcában. Most, hogy már lejárván van a szezon első gyümölcsének ideje, lényegesen olcsóbbodott is. A legszebb, befőzésre alkalmas cseresnyét kg-ként 30-40 fillérért adták, a súlyosabb minőségűt 20 fillérért is szívesen. A spanyol meggy ára 40 fillér volt, a másiké 30.

— **Mit közöl a megye hivatalos lapja?** A vármegye Hivatalos Lapjának 23-ik száma most jelent meg, amely a legutóbbi megyegyűlés határozatait közli a megyei főtitkárrel személyi és működési pótlékról és segélyéről. Közli a jánoshalmi téli gazdasági iskola ügyében hozott s a F. M.-ban már ismertett megyegyűlési határozatot, azonkívül a Rém községben lemondás folytán üresedésbe került községi irnok-végrehajtó állásra kiírt pályázati hirdetményt s végül a bácsalmási járás főszolgabírájának egy körözvényét.

— **Halálozás.** párisi és nagybátsi Batsmegeyi Rezső, gróf Jankovics Bésán dunaszekesői uradalmának volt jószágigazgatója Dunaszekesőn 80 éves korában elhunyt.

— **A pécsi színtársulat vándorlása.** A pécsi színtársulat felerésze szombaton már Szombathelyen nyitotta meg a 4 hétre tervezett színi idényt a Kovács-féle szálloda dísztermében, amelynek méreteihez alkalmazható új díszle-

teket is kellett festeni. A társulat másik része még néhány napon át Nagykani- zsán játszik, ahol azonban a meleg napokban nagyon megcsappant a közönség érdeklődése. A színtársulat tagjai egyenként mennek rövid nyári szabadságra, mivel rendes nyári szünetet nem tart az igazgató, aki a szervezkedést még nem kezdte meg, de a társulat törzstagjaival már a következő idényre is megegyezett. Jó erők bőven állnak rendelkezésre, az igazgató tehát válogathat, de a legtöbb igazgató bevérra a szegei városi színház még folyamatban lévő szervezkedését, mely némiképp iránytadó lesz a többi vidéki színházra is.

— **Átvonult a vihar Baja felett.** Vasárnap későn délután lehült a levegő Baján Nyugat felől este sötét felhők közeledtek. Az ég dörgött és villámlott. Az eső megeredt, de hamar elállott. Nagy zivatarra volt kilátás, de a vihar hamarosan átvonult a város felett. A vihar következtében — bizonyára a vezeték dunántúli szakaszán az időjárás következtében beállott zavar miatt — vasárnap este két ízben is kialudtak a villanylámpák, de csak rövid időre. A hőszüllyedéssel járó, zivatarra hajló idő az adriai rossz keleti nyulványa volt. — A vasárnapi borulatos idő Baján nagy kárt okozott a vendéglősöknek és kocsmárosoknak, valamint a nyári üzleteladónosoknak és fagyaltosoknak. A sör és fagyalt-fogyasztás szünetelt. A borongós idő miatt lefújták a kirándulásokat, de a Dunán és a Kamarás-Dunán is erősen megcsappant a vízi élet.

— **A buzakölcsonkó átszámítási kulcsa.** A Pénzügyi Központ közölte, hogy a buzakölcsonkó szülő kölcsonkó törlesztő részleteinek fizetésénél és a buzakölcsonkó kamatszelvevényeinek beváltásánál júliusra átszámítási kulcs gyanánt egy métermázsza buza fejében 21'87 pengőt kell alkalmazni.

— **Országos kutyakiállítás Keszthelyen.** Július 13-án rendezi az Ebtényésztők és Ebkedvelők Dunántúli Egyesülete a magyarországi telivér kutyafajtákat tenyésztő egyesületek szövetségének támogatásával ez évi kiállítását. Mindegyik kutyafajtát a különleges egyesületeknél kell benevezni. A kiállításra az összes kutyafajták benevezhetők, amelyek hiteles származási adatokkal bírnak, illetve a törzkönyvezésükre kellőnek megfelelően. Nevezési zárlat: 1930. július hó 2. Bővebb felvilágosítás nyervehető: Ebtényésztők és Ebkedvelők Dunántúli Egyesületénél, Szombathely.

Zsákot,

ponyvát olcsó szolid árban kölcsön ad

Schön Márk

Baja, Zichy Bódog-tér 2.
(Kakas bolt)

Tóth Kálmán szoborral szemben.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

U-R-A-N-I-A

1930. június 26-án, csütörtökön este fél 9 órakor.

Érczkövi László

és

Vig Miklós

vidám estje.

Műkö

lépcsők
lábzatok
sírkövek
sírkertek
sírburkolások

legszebb kivitelben jutányos
árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-ucca 5.

Irodalom.

Gondán Felician: Uj Arcu Magyarok.

Dr. Gondán Felician ciszterci tanár, aki a cserkészlet ügyeivel, mint vármegyei elnök, leventéséggel meg mint a vármegyei testnev. bizottság tagja, oly intenzíven és eredményesen foglalkozik s mint ifjúsági és irodalomtörténeti, valamint szépirod. és szerkesztő és értékes munkásságot fejtett ki, Uj Arcu Magyarok címen öt egyfelvonásost adott ki a Keresztény Iskolatevéreke Beniczky nyomda műintézete izléses kiállításában. A mű jelentőségét a mai ifjúsági irodalomban eléggé illusztrálja az a tény, hogy bár előfizetés után csak másfél héttel ezelőtt jelent meg, máris Budapesten hat egyesület, Kaposváron, Esztergomban, Debrecenben, Veszprémben, Salgótarjánban, Pécsen, Székesfehérvárott, Rákosszentmihályon, Abauj-Torna megyében Homorodon, Bihar Jászpatin, Püspökánadason már részint előadták egy-egy darabját, részint most folynak rá az előkészületek. Ez már mutatja, hogy az illusztris szerző azt nyújtja az ifjúsági egyesületeknek és a hazafias magyar nagyközönségnek, ami ma éppen kell. „Az erdők nyarának szava” idillikus és mozgalmas cselekvény keretében való képet mutat a cserkészlet világából. „A varázshedigű” pompás humora legszebb magyar óhajlásainkat aranyozza be a könnyek közt felcsillámolt mosoly derűjével. „A végek álma” plasztikus képe a mai végvárak lelkületének. „Hungária intése” komoly ráeszméltetés elszakított véreink magyar bánatára és „Szent Imre virágai” meg a képzelhető legpoétikusabb hódolat a jubileumi évben a nagy magyar szent előtt. Minden ifjúsági egyesület, intézmény megtalálja az öt egyfelvonásos közt a neki és közönségének a legmegfelelőbb, a legszínesebb és hatásos darabot. Megrendelhető az 583. sz. Bulcsu vezér férficserkészcsapat címén (Baja, Zichy-tér 5. sz.) Ára 2'50 P.

SPORT.

A Hadsereg Sporthét.

A kormányzó védnökségével e hó 21-én vették kezdetüket a Hadsereg Sporthét küzdelmei. Az a gazdag program, melynek lezajlása csaknem 10 napot vesz igénybe, élénk bizonyossága annak, hogy hadseregünk körében művelésre talált a sport minden ága. A folyamatban lévő versenyek különböző csoportjai mérkőzéseinek programja a következő: Június 21-én uszás, június 22-én parancsörtszti lovaglás, június 23-án lövészet, puská- és pisztolyloversen a nagytéli nyári lőtérén, június 23, 24 és 25-én vívás, június 24, 25, 26: Military „A” és „B” kategória, június 26, 27, 28: tennisz, június 26, 27, 28, 29: modern pentaton, június 26, 27, 28: fogatok hajtása, június 27, 28, 29: lovaglás, június 23, 25, 29: lovaspólok, június 29-en díjak kiosztása.

Elsősorban elismerés illeti Gömbös Gyula honvédelmi minisztert, aki ily módon a hadsereg sportéletét belekapcsolta az általános magyar sportéletbe, miáltal megindította azt az őrvidetes irányzatot, amelyik végül ki fogja építeni a magyar sport demokratikus frontját. De nagy elismeréssel kell adoznunk a magyar hadsereg sportjának művelői iránt is. Köszönet jár azoknak a férfiaknak, akik a magyar sport horizontját ily módon a hadsereg kötelékében is tágitották. Igen nagy jelentősége van annak, hogy a sport népszerűsítésre talált hadseregünk körében is, melynek kebelében bizonyára nagy számmal akadnak majd olyan sportférfiak, akik dicsőséget szereznek a magyar trikolornak.

Az ágostai hitvallás keletkezésének 400 éves ünnepe.

Június 25-én lesz 400 éve annak, hogy Augsburgban a német birodalmi gyűlésen benyújtották az ágostai hitvallást. A századfordulót s vele az ágostai hitvallás egyháztörténelmi és hitéleti jelentőségét világszerte megünnélik és méltatják a protestánsok. A magyar honi ág. ev. hitv. egyetemes egyház közgyűlésének határozata értelmében a magyarországi összes evangélikus egyházak június 22-én, most vasárnap ünnepelték meg az „Ágostai Hitvallás” keletkezésének 400. évfordulóját. Ennek következtében a bajai lutheranus templomban is vasárnap ünnepélyes istentisztelet volt, amelyen az ígéhirdetés után Kemény Gábor lelkész felolvasta a szószékéről a csonkamagyarországi evangélikus egyház négy püspöke: Geduly Henrik dr., Kapi Béla dr., Raffay Sándor és Kiss István által szerkesztett s az összes gyülekezetekhez intézett ünnepélyes deklarációját, amely ünnepi szöveget méltatja a jubileus nap jelentőségét Augsburgban szeptember 21-én kezdődik az Általános Evangélikus Világkonferencia, amely napon ez alkalomból valamennyi evangélikus iskolában emlékünnepeit rendeznek.

— **A Reklám Élet** az egyetlen magyar reklámszaklap, amelynek minden száma szokatlanul bőkezű, díszes kiállításban jelenik meg, pompásnak pompásabb illusztrációkkal. A Reklám Élet nélkülözhetetlen organuma minden modern kereskedőnek. A Reklám Élet állandóan foglalkozik a reklám minden fajtájával és a kizárólagos problémáival. Hű tükre a lap a magyarországi és külföldi reklám eseményeknek. Legutóbbi számában beszámol a nemzetközi vásár pavillonjairól, cikket közöl a fotomontázsról, a modern reklám humoráról, a betű szerepéről a kizárólagosban. Az Újságkiadó Tisztviselők Nyugdíjgyűlését közgyűlésének lefolyását részletesen közli. A Reklám Élet a legfinomabb műnyomó papíron jelenik meg és ennek ellenére egy szám ára csupán 1-pengő. Előfizetési ára egész évre 12-pengő, félévre 6-pengő. Megrendelhető Budapest, V. Bálvány-utca 12. szám alatt a kiadóhivatalban. Kivánságra bárkinek készséggel küld mutatóanyagot.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „ETERNIT” VÉDSTOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 53; GYÁRNYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

MOZI.

Mindenki Érkövit és Vig Miklóst akarja látni.

páratlan nagy az érdeklődés Vig és Érkövi június 26-iki Vidám estjére de nem csodáljuk, mert országos turnéjuk alkalmából mindenütt viharos tetszés, kacagás kíséri előadásukat. Gondzító műsornak nevezik ezt a ragyogó műsort, melynek keretében fellép még Szőke Kató a Fővárosi Operettszínház és Vári Böske a Városi Színház tagja.

Jegyek előjegyezhetők az Uránia mozgósínháznál.

Előadás a kertben. Helyárak: 2, 150 és 1 pengő.

Rádió

Kedd, június 24.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
3:30: Tündérvásár meseórája.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.
5:00: Börzsönyi Béla novellái.
5:30: A m. kir. I. honvédegyaloezred zenekarának hangversenye.
6:30: Rádió amatőrpósta.
7:00: Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye.
7:50: Újévetversenyeredmények.
8:00: Színműelőadás a Studióban.
10:00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd gramofonhangverseny.

Árjegyzék.

1 drb petroleumfűző 2 lánggal
nékülözhetetlen a háztartásban 12.50
1 drb fürdőkád szolid erős 160 cm
nékülözhetetlen közs:ükségleti
tárgy 40.-
1 drb vizeskanna zománcozva . . . 6.80
1 . . . felmosóveder 1.60
3 . . . alumínium edény erős vastag:
1 fazék, 1 lábos, 1 tál összesen 6.-
1 készlet sárgarézfűzőgyűrű . . . 4.50
1 drb fűnyíró oló 2.20
1 köteg horganyzott ruhaszárító
drót 3.-
1 méter kerítésdrót 40.-
1 . . . zöld háló 2.-
1 drb mosdóasztal 10.-
továbbá teljes konyhaberendezések, tűz-
helyek, mángorók, krékpárok
közismert olcsó áron kapható
KRÉNEISZ GÉZA
vaskereskedésében, Baja.

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalat Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS KÖZPONTI IRODA BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 53, GYÁRNYERGESÚJFALU.

Csónakmotorok javítása.

Speciális

csónakmotor olaj

magas compressio hatás, korommentes égés.

Csónak alkatrészek, kirándulási cikkek.

KLUG és SOMBOR

autó-, motor- és gépjavitó műhelye. — Autogen hegesztés.

Mátyás király-tér 1. sz. (Gludovác ház) Telefon 76.

Bajai Tej és Vajüzem

(Rosenfeld) Takarékpénztár-u. 1. (udvar) Telefon 84

ajánlja legjobb minőségű, palackozott teljes tejet, hűtőszaliva literenként 24 fill. csarnokban átvéve 22 fill.

Naponta frissen készült teavaj, kg-ként 4 — P
10—25—50 dekás csomagokban.

Friss turó kg-ként . . . . . 0.40 P

Tejszín literenként . . . . . 2.50 P

Tejfel literenként . . . . . 1.60 P

Jégbehűtött joghurt 2 és fél dl. palackokban . . . 0.12 fill.

„ Aludt tej 2 és fél dl poharakban . . . . . 0.07 ..

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk. Tessék egy próbát tenni.

Főlőzött tej (Kitűnő baromfiak és malacok részére) literje 5 fill.

Rádiót csak Brusztnál!

Szent István-tér 4 — Telefon 255

Autó

Kényelmes ülésű személy-
elyi és vidéki turákra olcsón bérelhető.
Balog Andornai, Baja, Árpád-utca 6.
Telefon 342. sz.

Saját gyártmányu
nyugágyak
és vas laborigyák
előnyösen beszerezhetők
UTRYNÁL.
Erzsébet kir. né-u. 38. Tel. 280.

Jun. 24-től jun. 30-ig.
reggel fél 8 óráig

Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János

gyógyászati patikája tart
éjjeli szolgálatot.

az ügyeleten gyógyszerár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

Az egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

Kezdeti fizetési feltételek.
Hosszú havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Budapesti kombinált

szalon
zenekar
játszik minden este a
Preimajer Étterem
kerthelyiségében.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskút.

Erdős István
Érsekcsanakád.

Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.

Telefon 210.